Fertilitet och cancerbehandling

Fertiliteten är kroppens förmåga att få biologiska barn. Den kan försämras av både cancersjukdomen och behandlingen. Ibland kommer fertiliteten tillbaka när behandlingen är avslutad.

Prata med din kontaktsjuksköterska eller läkare om du har frågor om dina möjligheter att få barn. Innan behandlingen börjar ska de berätta hur fertiliteten kan påverkas, och fungera som stöd om du behöver prata mer om detta.

Fertilitet under och efter cytostatikabehandling

Både cytostatikabehandling och hormonell behandling kan minska din produktion av könshormoner. Det kan leda till att menstruationen eller spermieproduktionen upphör. Kvinnor kan få liknande symtom som vid klimakteriet. Det är svårt att säga i förväg om du kommer att bli infertil av behandlingen, men ju högre doser och ju äldre du är, desto större är risken.

Fertilitet efter målriktad behandling

Det är ännu osäkert om och i så fall hur målriktade läkemedel påverkar din framtida förmåga att få barn på liknande sätt som cytostatika kan göra.

Graviditet

För alla cancerläkemedel gäller att det är viktigt att du inte blir gravid eller gör någon gravid under behandlingen, eftersom läkemedlen kan påverka fostret. Vissa läkemedel kan påverka fostret i flera månader efter avslutad behandling. Använd därför säkra preventivmedel, och rådgör med din läkare om när det är lämpligt att försöka bli förälder. Ibland behövs dubbelt skydd, eftersom biverkningar som diarré eller direkt påverkan av cancerläkemedlet kan göra att p-piller inte räcker som ensamt skydd. Ibland är p-piller inte heller lämpligt. Kondom kan rekommenderas både som preventivmedel och för att skydda sköra slemhinnor.

Det finns hjälp att få

Det går att frysa ner spermier, ägg, befruktade ägg och i vissa fall äggstocksvävnad, som senare kan användas till konstgjord befruktning. Detta kallas fertilitetsbevarande eller fertilitetsfrämjande åtgärder.

Regionerna har olika regler för vilken hjälp man kan få med konstgjord befruktning efter en cancerbehandling. Bland annat finns det åldersgränser och regler kring kostnader. Du får information om vad som gäller i din region via din läkare som skriver remiss till reproduktionsmedicinsk mottagning om du behöver det.

Att ha fått tillgång till fertilitetsbevarande åtgärder är ingen garanti för att kunna bli förälder. Men de flesta som vill få barn efter en cancerbehandling lyckas med det, ofta på naturlig väg.

Om du är eller blir infertil kan du få stöd för att hantera det känslomässigt. Prata med din kontaktsjuksköterska eller läkare för att få hjälp.

▶ Läs mer på 1177.se. Sök på Fertiliteten efter cancerbehandlingen.